FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
SLOVENIAN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco, Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg, Denver, Indianapolis, Florida, Ely, Pueblo, Rock Springs, all Ohio

NO. 29

AMERISKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X) CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING. MARCH 10, 1980

Louis Burjes 5-25-8
29478 Vinewood Dr.
Wickliffe, Ohio 44092

Zdravstveno stanje Josipa Broza Tita so stabilizirali

LJUBLJANA, SFRJ. -- Predstavniki jugoslovanske vlade trdijo, da so Titovi zdravniki stabilizirali njegovo zdravstveno stanje in da je zaradi tega možno, da bo živel še dalj časa. Priznavajo pa, da je Tito povsem odvisen od raznih zdravstvenih naprav, posebno z umetnim čiščenjem njegovih ledvic, in da o okrevanju ni govora.

Pred dnevi so oblasti v Ljubljani prvič v zadnjem mesecu, odkar se je Titovo stanje resno poslabšalo, dovolile, da so tuji novinarji obiskali ljubljanski Klinični center in si ga ogledali od znotraj. Uslužbenci Kliničnega centra, v katerem je baje 4,200 postelj, so pokazali novinarjem razne zanimivosti Centra in odgovarjali na vprašanja.

Tito se nahaja v najvišjem nadstropju Kliničnega centra in tja niso pustili novinarjev. Novinarji tudi niso smeli spraševati Titovih zdravnikov o poteku predsednikove bolezni ali se sploh srečati z njimi.

Najnovejše poročilo iz Beograda danes zjutraj pa poroča, da je Tito sedaj v izredno kritičnem stanju. To je prvič, ko so v Beogradu rabili ta izraz za predsednikovo stanje.

—o—

Povečanje napetosti v Kabulu; Sovjeti še pošiljajo okrepitve

KABUL, Afg. — Redki tuji novinarji, ki so še v Kabulu, poročajo, da je zopet opažati povečano napetost med prebivalci glavnega mesta in sovjetskimi vojaki. Vsi pričakujejo, da se bo začel nov val štrajkov in demonstracij proti Karmalovi vladi in ZSSR. V sličnih izgredih pred dvema tednoma je več sto Afganistancev in nekaj sovjetskih vojakov izgubilo življenje.

Zopet so se pojavili na kabulskih ulicah močno oboroženi sovjetski vojaki, ki gledajo zelo nezaupno na mimoidoče Afganistance. Nad mestom pa krožijo helikopterji in lovci.

Na kabulskem letališču, ki obenem služi kot vojaško oporišče, je jasno, da je zračni most med Sovjetsko zvezo in Afganistanom v polni rabi. Tujci, ki čakajo na letala prav na letališču, poročajo, da velika štirimotorna transportna letala pristajajo dvakrat ali trikrat na uro. Skozi okna čakalnice pa gledajo, ko sovjetski vojaki raztovarjajo vojaško opremo. Tovornjaki in helikopterji odvažajo opremo na oddaljena sovjetska oporišča po vsej državi.

Druga poročila govorijo o oklopnih vozilih, ki stražijo glavno cesto med ZSSR in Kabulom, posebno ob tunelih, ozkih prelazih in mostovih.

Zahodni vojaški strokovnjaki menijo, da ima ZSSR sedaj okoli 90,000 mož v Afganistanu in da še prihajajo nove enote. Uporniki in drugi opazovalci pa pravijo, da so postali Sovjeti bolj kruti v svojem vojskovanju proti Afganistancem.

—o—

Darujte v tiskovni sklad Ameriške Domovine!

Novi grobovi

Raymond Russ

Preteklo soboto zjutraj je v Stuartu, Florida, kjer je bil na počitnicah, umrl 52 let stari Raymond Russ z 1163 E. 168 St., rojen v Clevelandu, mož Delie, roj. Tekancic, oče Elaine Apanaites, Denise Murphy, Lori, Raymonda in Roberta, 2-krat stari oče, sin pok. Louisa in Frances, roj. Cerar, brat Marilyn Medves, veteran korejske vojne, zaposlen pri Horsburgh & Scott, Inc. do leta 1972, ko ga je bolezen prisilila, da je šel v pokoj. Pokojni je bil član in pred leti podpredsednik društva Loyalites št. 158 SNPJ, bivši predsednik Veteranskega kluba v Euclidu, član VFW št. 2629, L.O.O.M. in FOE. Pred leti je bil oskrbnik gostilne pri Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road. Z ženo sta bila aktivna pri SNPJ farmi v Enon Valley, Pa. in je bil izvoljen za župana Borough Enon Valleya. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v sredo, 12. marca, ob 8.15 zjutraj, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9, nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes zvečer od 7. do 9. ter jutri popoldne od 2. do 5. in zvečer od 7. do 9.

Martin Marincic

Preteklo soboto zjutraj je na Garfield Hts. nenadno umrl 67 let stari Martin Marincic, mož Helen, roj. Dominak, oče Michaela, Josepha, Martina, Thomasa, Margaret Miller, Judith in pok. Susan Julian, brat Mary Urbancic, Frances Mauer, Rose Simms, Anne Omerza, Antonie Turk, Albine Zgonc, Josephine Arko, Mollie Hayden in pok. Johna in Ignatiusa, 4-krat stari oče, zaposlen kot strojnik pri Buckeye Forge Co. do svoje upokojitve. Pogreb bo iz Fortunovega pogrebnega zavoda na 5316 Fleet Ave. v sredo, 12. marca, ob 9.15 dopoldne, v cerkev sv. Petra in Pavla na Garfield Hts. ob 10, nato na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes zvečer od 7. do 9. ter jutri popoldne od 2. do 5. in zvečer od 7. do 9.

Edward J. Stupar

Včeraj je nenadno umrl na svojem domu na 1565 E. 172 St. 57 let stari Edward J. Stupar, vdovec po ženi Justine, roj. Naglich, ki je umrla 1. julija 1979, brat Franka, Williama, Stanleyja, Ann Erjavec in Eleanor Stupar, stric in prastric, rojen v Clevelandu, veteran druge svetovne vojne, električni inženir po poklicu, zaposlen pri Hydraulic Equipment Co. dokler ga ni očesna bolezen prisilila, da je šel v pokoj. Bil je član Marijine legije pri Mariji Vnebovzeti. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda. Čas pogreba ob tem poročilu še ni določen.

Rodezijski belci hočejo sodelovati v Mugabejevi vladi

SALISBURY, Rod. — Voditelj belske manjšine v Rodeziji Ian Smith je izjavil, da je pripravljen vstopiti v vlado črnskega voditelja Roberta Mugabeja in sodelovati brez posebnih pridržkov ali zahtev.

Mugabe je dobil absolutno večino v rodezijskem parlamentu na volitvah, ki so bile 27. do 29. februarja. Do podpisa sporazuma o premirju v Rodeziji, lani decembra, je vodil Mugabe oboroženo gverilsko vstajo proti vladi Iana Smitha in nato proti vladi škofa Muzoreve, ki je sodeloval s Smithom in belsko manjšino.

Mugabe je že dosegel sporazum z drugim vplivnim gverilskim voditeljem Jošuo Nkomo. Soglašala sta, da bosta ustanovila koalicijsko vlado, čeprav bo obdržal glavno besedo Mugabe. Sedaj bi se tema dvema rad pridružil tudi Ian Smith.

Opazovalci razmer v Salisburyju dvomijo, da bo Mugabe sprejel Smithovo ponudbo za sodelovanje v novi vladi, ki jo bosta imenovala črnska voditelja že ta teden. Mugabe je že izjavil, da bo povabil enega ali dva belca, naj vstopita v vlado.

Ian Smith je govoril novinarjem o svojih skrbeh, da namerava Mugabe vpeljati marksistično ureditev v Rodeziji, ki se bo uradno imenovala Zimbabve takoj po dosegi popolne suverenosti.

Zadnje vesti

• Houston, Tex. — Republikanski predsedniški kandidat John B. Connally je odpovedal svojo kandidaturo včeraj. Na primarnih volitvah v državi Južna Karolina, ki so bile v soboto, je zmagal Ronald Reagan z veliko večino. Politični opazovalci menijo, da ima Reagan sedaj veliko prednost v vrstah republikanske stranke.

• Teheran, Iran. — Spor med iransko vlado in skrajneži v poslaništvu je postal hujši. Skrajneži sedaj ravnajo po svoje in nočejo slediti navodilom vlade. Talcev niso izročili vladi, čeprav sta to zahtevala Bani-Sadr in zunanji minister Gotbzadeh. Opazovalci napovedujejo, da je končni obračun blizu.

• Tel Aviv, Izr. — Ministerski predsednik izraelske vlade Menahem Begin je imenoval za novega zunanjega ministra 65-letnega parlamentarnega voditelja Jitžak Šamir-a. Šamir zagovarja trdo linijo v pogajajnjih o palestinski avtonomiji.

—o—

Bomba je razdejala sovjetski konzulat v Zahodnem Berlinu

ZAH. BERLIN. — Tempirana bomba, ki so jo podtaknili neznanci, je uničila prostore sovjetskega konzulata v Zahodnem Berlinu. Človeških žrtev ni bilo.

Neznanec, ki je poklical neko časopisno agencijo kmalu po eksploziji, je dejal, da so za atentat odgovorni Afganistanci, ki nasprotujejo sovjetski zasedbi njihove države.

To je prvi resnejši napad na neko sovjetsko poslopje v zahodni Evropi, ki ga je mogoče povezati z afganistansko krizo in tamkajšnjim sovjetskim početjem.

VREME

Pretežno oblačno in vetrovno danes z najvišjo temperaturo okoli 43 F. Jutri delno oblačno in nekaj hladnejše. Najvišja temperatura okoli 35 F.

INFLACIJSKA STOPNJA V ZDA SE JE POVZPELA NA NESPREJEMLJIVO RAVEN

Jimmy Carter

WASHINGTON, D.C. — Najnovejši gospodarski podatki, ki jih ima na razpolago Carterjeva administracija, kažejo, da se je stopnja inflacije v Združenih državah v februarju približala 20% na leto, kar ne pomnijo v zadnjih desetletjih. Najslabše leto doslej je bilo 1974, ko je bila inflacija kar 18.3%.

Edina vzpodbudna številka med vsemi, ki jih je objavila zvezna vlada za mesec februar v ekonomskem smislu, je bilo dejstvo, da je odstotek brezposelnih padel od 6.2% na 6%. Ker pa vladni gospodarski izvedenci menijo, da potrebujejo ZDA ekonomski zastoj — recesijo — da bi se ohladil inflacijski vzpon, niso bili zadovoljni niti s tem.

Dobro poučeni viri, ki so blizu Bele hiše, pravijo, da se predsednik Jimmy Carter zaveda političnih težav, ki jih povzroča inflacija njegovi kandidaturi. Sen. Edward Kennedy in vsi republikanski kandidati osredotočajo svoje kritike na gospodarske težave ZDA v treh letih Carterjevega predsednikovanja. Vsi predlagajo razne gospodarske programe, od obveznega racioniranja gazolina ter strogega nadzorstva zvezne vlade nad cenami in plačami (Kennedy), do zmanjšanja zveznega proračuna za kakih 11 milijard dolarjev (John B. Anderson).

Carter in njegovi svetovalci na področju gospodarstva sedaj obravnavajo razne načrte o tem, kako naj bi najbolj učinkovito vplivali na rastočo inflacijo, ne da bi si s tem nakopali prehude politične težave za predsednika.. Napovedujejo, da bo Carter že ta teden navedel obširen program novih gospodarskih ukrepov, ki jih bo podvzela njegova administracija. Podrobnosti še niso znane.

Načelnik predsednikovega odbora gospodarskih svetovalcev Charles L. Schultze je rekel novinarjem, da se vladna posvetovanja nadaljujejo skoraj 24 ur na dan in da je Bela hiša v stalnem stiku s člani Kongresa, ki so odgovorni za ekonomska vprašanja.

Vladni izvedenci priznavajo, da bi bila inflacijska stopnja še hujša, ako ne bi bile cene hrane skoraj ustaljene. Predvidevajo pa v naslednjih mesecih vzpon tudi v teh cenah.

Uvozne omejitve?

Nekateri člani Kongresa se zanimajo za omejitev uvoza avtomobilov, izdelanih v tujini. Posebno iskani na ameriškem trgu so avtomobili japonskega izdelka. Samo v februarju, navajajo kongresniki, je bilo 27% vseh novih avtomobilov, prodanih v ZDA, japonskega izvora.

Lani so japonske avtomobilske tovarne prodale kar 1,700,000 svojih avtomobilov v ZDA, leta 1977 pa 1,400,000. Sklicujoč se na podatke za januar in februar, računajo poznavalci ameriške avtomobilske industrije, bodo letos Japonci prodali več kot 2 milijona avtomobilov v ZDA.

Člani kongresa kakor tudi Unija avtomobilskega delavstva (UAW), trdijo, da je nadaljevanje tega stanja nevzdržljivo. Ako Japonci ne omejijo izvoz v ZDA, pravijo, bo Kongres sprejel zakon v ta namen. Znano je, da se Japonci tega silno boje.

—o—

Veliko več mamila bo na razpolago letos v ZDA in Evropi

LONDON, Vel. Brit. — Policijske oblasti, odgovorne za boj proti uporabi in širjenju mamila v Združenih državah Amerike in zahodni Evropi, pravijo, da bodo imeli trgovci in uživalci te snovi na razpolago letos veliko večje količine, kakor v zadnjih letih.

Pridelovalci opija v jugovzhodni Aziji in na Srednjem vzhodu so imeli izredno dobro letino. Prekupčevalci in tihotapci mamila pa postajajo vedno bolj spretni. Policaji in cariniki trdijo, da storijo, kar morejo. Kljub tem prizadevanjem, računajo, da zaplenijo le majhen odstotek vsega mamila.

Slika o sedanji Jugoslaviji in Sloveniji potom časopisa New York Times

III.

V Ljubljani je novinar Apple spraševal ljudi o dobi po Titu. Predvsem se je zanimal, ali mislijo, da bodo novi voditelji zmožni ohranjati ravnotežje med raznimi narodi in narodnostmi, ki bivajo v današnji Jugoslaviji. Takšno posredniško, pomirjevalno vlogo da je igral Tito sam. Kaj pa njegovi nasledniki?

Nek umetnik, ki je bil partizan med vojno, je rekel Apple-u, da je splošno mnenje med ljudmi v državi, da že več let nosijo breme Titovega partijskega in državnega dela drugi voditelji. Ti ljudje bodo po Titovi smrti lahko nadaljevali s tem delom.

Timesov dopisnik Apple je razmišljal, da je nekako primerno, da se izteka Titovo življenje prav v Ljubljani. Omenja, da se je Tito rodil približno 60 milj vzhodno od Ljubljane, v vasi Kumrovec, ter da je bila njegova mati Slovenka, oče pa Hrvat. Kumrovec leži ob slovensko-hrvaški meji, a je v Hrvatski. Apple tudi omenja, da je postala Titova rojstna hiša narodni muzej, napolnjena z raznimi slikami in kmečkim pohištvom. (Da je to res, lahko potrdijo tisti, ki so obiskali to hišo. Skoraj bi rekli še, da vas Kumrovec postaja nekak muzej, ker gradijo tam razne ustanove. Ur.)

Nato piše Apple o Ljubljani, da je morda najbolj uspešno mesto v vsej Jugoslaviji glede gospodarske dejavnosti. Na ljubljanskih ulicah je Apple opazil več znakov, ki pričajo o gospodarski razvitosti in napredku Ljubljane in Slovenije v primerjavi z drugimi deli Jugoslavije. Kot primere je navedel Apple, da so ženske zelo lepo oblečene in to po najnovejši modi, da so izložbena okna trgovin napolnjena z raznimi pridelki iz Afrike in Srednjega vzhoda, pohištvom iz Skandinavije, gramofoni in magnetofoni iz Japonske itd. Na cestah so pa avtomobili vseh mogočih tipov, od Fiata do Renaulta, od Citroena do Mercedesa.

Apple je tudi omenil, da je Slovenija v kulturnem smislu bliže Zahodu kakor Balkanu.

Od Ljubljane do Italije je samo 60 milj, do Avstrije pa komaj 40. Ako naročite kavo v restavraciji, vam prinesejo espresso, pravi Apple, ne pa turško kavo, kakor na jugu države. Tudi starejše stavbe in poslopja, ki jih je videti v Ljubljani, so večinoma v baročnem ali renesančnem stilu, slične tistim, ki jih je mogoče videti v sosednji Avstriji.

Glede slovenske narodne zavesti je Apple pisal precej površno. Dobil je namreč vtis, da so Ljubljančani ponosni na svoje mesto in tudi na Slovenijo, da se pa zavedajo nevarnosti nacionalizma. Da bi to ugotovitev potrdil, je Apple opisal pomenek, ki ga je imel z nekim točajem v sodobnem hotelu "Lev" v Ljubljani.

"Stvari so se spremenile v zadnjih 20 letih," je povedal točaj novinarju. "Sedaj sem najprej Jugoslovan in šele nato Slovenec! Nič se ne bo dogodilo, ko bo 'stari' umrl. Na tujem dvignejo krik in vik, a tu bomo delali še naprej tako, kot doslej."

Tej izjavi točaja je dodal Apple dvom drugih opazovalcev jugoslovanskih političnih razmer, ako je resnična. Nek urednik v Ljubljani je namreč rekel Apple-u, da bodo Sovjeti morda npr. predlagali Bolgarom, naj začnejo z zahtevo po Makedoniji. Takšna kriza bi pa kaj hitro vodila k težavam v drugih narodnih in narodnostnih predelih te večnarodne države.

(Konec prihodnjič)

Iz Clevelanda in okolice

Jadranov koncert—

Včerajšnji koncert pevskega zbora Jadrana v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road je bil lep in uspešen. Dvorana je bila zasedena z več kot 500 ljudmi. Bilo je več obiskovalcev kakor sedežev in nekateri so se morali vrniti domov.

Kosilo MZA—

Kosilo Misijonske Znamkarske Akcije bo v nedeljo, 16. marca v šolski dvorani pri Sv. Vidu. Poleg pečenih pišk in govedine bo tudi goveja juha. Vstopnice lahko naročite, ako pokličete Franka Kuhela na 881-5163, Janeza Prosena na 486-2394 ali Lavriševo na 481-3768.

Slomškov krožek—

Prihodnjo nedeljo, ob času misijonskega kosila pri Sv. Vidu, bodo člani in prijatelji Slomškovega krožka lahko poravnali svojo članarino in prispevali kak dar za proglasitev škofa Slomška svetnikom.

Rojstni dan—

V sredo, 12. marca, bo rojak Joe Drobnič praznoval svoj 92. rojstni dan. Slavljencu čestita njegova nečakinja Anica Cendol z družino. Tem čestitkam se pridružuje tudi Ameriška Domovina!

Iz bolnišnice—

Ga. Ivanka Cenkar iz Geneve, Ohio se je vrnila domov iz bolnišnice po uspešno prestani operaciji in sedaj okreva na domu. Prisrčno se zahvaljuje vsem za voščila, kartice, obiske, darila in še posebno za molitve.

Seja—

Društvo sv. Ane št. 4 ADZ ima svojo sejo v sredo, 12. marca, ob 7.30 zvečer v običajnem prostoru. Po seji zabava.

Zadušnica—

Jutri, v torek, ob 7. zvečer, bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Joškota Kristanca.

Za koroške študente—

Namesto cvetja h krsti pok. Alojziji Lončar, je darovala družina Franka Kastigarja $20 za študente v Mohorjevi hiši. Prav tako za revne koroške študente v spomin pok. Slave Vehovec sta darovala $20 Karol in Agnes Bojc. G. Pavel Lavriša je tudi daroval namesto cvetja pok. Lydiji Sankovič $10 za koroške študente. Lepa hvala izreka v imenu Mohorjeve družbe pov. J. Prosen.

Tiskovnemu skladu—

Rev. Alois Zdolšek, Parkers Prairie, Minn. je daroval $72 v tiskovni sklad Ameriške Domovine. Za ta izredni dar se rev. Zdolšku prav prisrčno zahvaljujemo!

—o—

Smrt poznanega rojaka v Kanadi

TORONTO, Ont. — Preteklo sredo, 5. marca, je umrl znani rojak, 61 let stari Anton Juha, ki je bival na 62 Redcar Avenue v tem mestu. Pokojni zapušča ženo Marijo, ter hčer Mary, poročeno Rovanšek. V Sloveniji zapušča brata. Pogreb je bil iz cerkve Marije Brezmadežne v soboto, 8. marca, ob 10. dopoldne.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — Editor

Published Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks in July

NAROČNINA:
Združene države:
$28.00 na leto; $14.00 za pol leta; $8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
$40.00 na leto; $25.00 za pol leta; $15.00 za 3 mesece
Petkova izdaja: $10.00 na leto; Kanada in dežele izven Združenih držav: $15.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$28.00 per year; $14.00 for 6 months; $8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$40.00 per year; $25.00 for 6 months; $15.00 for three months
Fridays only: $10 per year—Canada and Foreign: $15 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 29 Mon., March 10, 1980

Popuščanje napetosti ni prenehalo – ker "detente" nikoli ni bilo

Pod angleškim naslovom "Detente never lived" je v zelo razširjenem nemškem listu Die Welt (11. januarja) napisal znani uvodničar ameriške revije Washington Post George Will članek, ki prinaša zanimiv komentar k "prenehanju tako imenovanega popuščanja napetosti — detente — v svetu," ko je Brežnjev "proti vsem priznanim pravicam" vdrl v Afganistan, da pride do toplega morja v Perzijskem zalivu v smislu starega carskega ekspanzionizma.

Res igrajo Sovjeti "po regelcah", ki jih glasbeno trobentajo z najvišjih streh. Po regelcah, ki jih Zahod smatra za "zgolj ideologijo", ki pa nima nič zveze z resničnim dogajanjem, ki je zadaj. Treba je samo opazovati, kako gledajo zahodni voditelji Brežnjeva ob invaziji v Afganistan samo v vlogi "davnih carjev", ne vidijo pa, da ravna z Afganistanom samo kot že s svojo "tradicionalno vplivno sfero". Tako sprevrže Zahod smisel drugam, ko ne gre za carski ekspanzionizem, temveč za nadaljevanje niza "svetovnih revolucij".

V svoji knjigi "Mein Kampf" je Hitler povsem jasno in nedvoumno razodel svoje gledanje na svet in na svoj cilj v njem; a so tedaj — v tridesetih letih (1930) — celo zelo inteligentni ljudje mrščili obrvi in se spraševali, kaj Hitler prav za prav "v resnici misli". Že dvainšestdeset let vlada v Sovjetiji leninizem, ki se nahaja v svojem cilju po zavzetju vsega sveta "v smrtnem konfliktu z buržuazno družbo". In vendar se po tako dolgi dobi liberalni ljudje popolnoma resno sprašujejo, kaj Brežnjev pravzaprav "resnično" misli in namerava s to invazijo. Profesor H. Seton-Watson je nekoč rekel, da mi vedno sprejemamo za resnico to, kar nam Sovjetija slučajno razodene, ne tega, kar si oni med seboj nenehno pripovedujejo. To, kar 200,000 komunističnih funkcionarjev po tovarnah in kolhozih od Prežnjeva do zadnjega funkcionarja — pridigajo svojim podrejenim, je njim samo kamuflaža. Kaj pa Sovjeti "v resnici hočejo", pa da je to, kar kakšen pri-jeten diplomat, recimo član sovietske delegacije pri Zvezi narodov razodene pri whiskiju, ali pa sliši kakšen znanstvenik iz notranjosti srednjezahodne Amerike na kakšnem kongresu od prijaznega člana Akademije v Novosibirskem.

Vera v to, da so kje obče priznana obče valna pravila in da so ta pravila prav naša, ki počivajo na liberalnih demokratičnih vrednotenjih, je opij, mamilo za naše vladajoče kroge. Nam vladajo ljudje, ki najdejo in spet razloge za to, da Sovjeti prav za prav ne mislijo to, kar govore. Oziroma jasneje: da zaupajo, da resnično mislijo le to, kar sklenejo na vrhunskih konferencah ali na kar so vezani po Helsinških sklepih ali človečanskih pravilih.

Lahko se govori o obnašanju, ki ustreza "priznanim pravilom", pa se misli pri tem, da je tako obnašanje mogoče samo v okviru "priznanih pravil", ne pa tudi v njih izjemah. Sovjeti pa to tako mislijo: pri strateških vprašanjih (npr. pri problemu Goa v Indiji l. 1961, ali ojačenju čet l. 1979 na otokih, ki so jih leta 1945 ugrabili Japonski), pa tudi pri važnejših zadevah (kot npr. pri osvajanju Južnega Vietnama, in v celi vrsti vojsk v mirni povojni dobi), je bila brutalna sila edino pravilo, brutalna sila, ki je tudi uspela.

Kar Carter imenuje "priznana mednarodna pravila", so pravila, ki jih priznava splošna mednarodna družba. Ta skupnost je pa spet fikcija. Spet ni nobenih vrednot, ki bi predpostavljale tako svetovno občestvo. "Priznana pravila" gotovo niso pravila ZN-listine. Istočasna poraza v Iranu in Afganistanu učinkujeta pri Združenih narodih tako, kakor je vplival Mussolinijev vpad v Abesinijo na Društvo narodov: pokazal je, kako smrtno bolna je — Zveza združenih narodov.

"Priznana pravila", o katerih govori Carter, so lahko principi detente, popuščanja, ki so bili podpisani od vrhuške l. 1972. Vendar: l. 1973, ko se še ni posušilo črnilo podpisov, so že Sovjeti vzpodbudili Jom-Kipur vojno in jo financirali; l. 1974 so preprečili mirno združenje obeh Vietnamov; l. 1975 so odposlali svoje kubanske plačance v Angolo; l. 1978 so poslali svoje svetovalce v Abesinijo, med njimi celo enega generala; ko so l. 1979 poslali svojo rdečo armado v Afganistan, so pa celo Amerikanci opazili, da z detente nekaj ni v redu...

V Washington Post je bil natisnjen stavek: Detente je mrtvo. Popuščanja je dovolj. Toda Amerikanci bodo lekcije iz 70-tih let razumeli šele, ko jim bo jasno, da popuščanja sploh nikdar ni bilo. Sovjeti samo izkoriščajo strah Zahoda pred mrzlo vojno. Oni govore Zahodu to, kar bi Zahod rad slišal. In ta želja je bila tako močna! In tako je popuščanje vladalo prav v istem času, ko se je Sovjetija malo znano pripravljala na vojno in sovjetski ekspanzionizem.

S. S.

Beseda iz naroda...

BARAGOV DAN 1980

JOLIET, Ill. — Ko sem napisal prvi članek o Baragovem dnevu 1980, še nisem vedel, da bom naprošen za poročanje o pripravah in navodilih za obhajanje letošnjega Baragovega dne, ki bo v Jolietu 27. julija v cerkvi sv. Jožefa. V nedeljo, 24. februarja, pa me je župnik p. Tadej OFM povabil, naj se pridružim seji pripravljalnega odbora.

Do sedaj smo govorili samo na splošno, kaj naj upoštevamo pri sestavljanju programa, posebno česar naj se varujemo. Pri pripravah in organiziranju Baragovega dne 1980 bo sodelovalo več ljudi. Želja je, da bi vsi ti imeli v svojih mislih namen tega vsakoletnega obhajanja. Iz preteklih programov moramo narediti zaključke, da se izognemo stvarem, ki nikoli ne vodijo do uspeha. Marsikdo je opazil, da je nevarnost v tem, da postane obhajanje Baragovega dneva za ljudi samo lepa prilika, da se udeleže lepega programa.

Program za letošnje obhajanje še ni izdelan, smo pa na jasnem, kaj moramo pri delu upoštevati, da bo jasno izražena misel o namenu vsega dela za Baragovo zadevo.

Baragov dan ni samo prilika za nastop raznih skupin, pač pa naj bi vse skupine, ki nastopajo, vnesle v svoje točke programa misli in spodbude za spoznavanje Baragove veličine, njegove svetosti, njegovih junaških kreposti, posebno naj pa pride do izraza, kako je Baraga zgled in spodbuda za nas v razmerah, ki nas obdajajo v vsakdanjem življenju. To naj bi bilo izvedeno na dva načina. Na Baragovem dnevu bodo na sporedu točke, ki jih bodo izvajali posamezniki ali skupine, in točke, v katere bodo vključeni vsi udeleženci. Celotno obhajanje naj bi v vseh udeležencih ustvarilo skupnost, ki naj spozna, da danes potrebujemo vzora in spodbude za stanovitnost v vernosti in da to na poseben način dobimo v Baragovem življenju in misijonskem delovanju. Tako bomo najbolj uspešno pospeševali poznanje Baraga.

Katoliški družinski list "Columbia", katerega izdajajo Kolumbovi vitezi, v februarski številki na zadnji strani ovitka prinaša sliko škofa Friderika Barage kot misijonarja in ga opiše kot vzor in spodbudo za duhovniške poklice. Besedilo zaključuje tako: Pišite na "Vocations Committee, Knights of Columbus, New Haven, Conn. 06507 za kratek opis življenja škofa Barage. Bo obogatilo tudi tvoje življenje."

Tako naj bi Baragov dan tudi obogatil življenje vseh udeležencev.

Na seji 24. februarja smo govorili o treh glavnih točkah, ki bodo vključene in bodo sestavljale vsebino obhajanja Baragovega dne 1980.

1. V soboto zvečer, 26. julija 1980, bo v farnem parku sv. Jožefa večerna marijanska pobožnost z večerno procesijo z lučkami, pridigo in petimi litanijami Matere božje. Ta program bo v slovenščini.

2. V nedeljo, 27. julija, bo pontifikalna maša s pridigo v cerkvi sv. Jožefa. Pridiga bo v angleščini, za posamezne dele evharističnega obhajanja bo izdelan program.

3. Kulturni del programa bo v dvorani v parku sv. Jožefa. Ta del programa imenujemo kulturni program, a najboljši izraz to ni, zakaj vseboval bo tudi verske misli, v katerih bodo dobili spodbudo za posnemanje Baragovega zgleda. Želimo vsem udeležencem prikazati duhovno podobo božjega služabnika Friderika Barage.

V prvem spisu o letošnjem Baragovem dnevu sem že omenil, da se pri delu za beatifikacijo božjega služabnika dotikamo nadnaravnega sveta, zakaj s svojim delom in molitvijo prosimo Boga, da bi bilo naše prizadevanje potrjeno iz nebes. Molimo, da bi Bog pokazal, da je Baraga res to, kar vidimo v njem. Ako se tega zavedamo, lahko uvidimo, kako je potrebno napredovanje v poznanju njegovega svetniškega življenja in delovanja.

Prosimo vse prijatelje in pospeševalce Baragove zadeve, naj se pridružijo našim molitvam za uspeh Baragovega dne 1980 in za uspeh dela za Baragovo beatifikacijo in kanonizacijo. To vršite lahko samo in skupno, posebno pri družinski molitvi in pri pobožnostih cerkvenih društev.

Želimo in priporočamo, da vi vsak dan molili za Baragovo zadevo. V Lemontu imamo molitve, slovenske in angleške, z velikimi črkami za Baragovo beatifikacijo. Da bi dali tudi drugim spodbudo, vas prosim, da mi sporočite, koliko jih moli dnevno v ta namen. Molitve za Baragovo beatifikacijo dobite na naslovu:

Fr. Fortunat Zorman
P.O. Box 608
Lemont, Illinois 60439.

Na isti naslov tudi sporočite število teh, ki so se pridružili molitveni akciji.

Za Pripravljalni odbor
BD 1980:
P. Fortunat OFM

IZ NAŠIH VRST

Passaic, N.J. — Spoštovano uredništvo! Tukaj vam pošiljam naročnino za nadaljnje leto. Z Ameriško Domovino sem zelo zadovoljna in jo zelo rada preberem. Posebno pogrešam dopise Toneta Osovnika. Upam, da se bo zopet kaj kmalu oglasil. (Ur.: G. Osovnik zopet objavlja svoje zanimive dopise iz slovenske newyorške srenje!)

Dušica Gril

Kje so naši častni možje in žene?

CLEVELAND, O. — V nedeljo, 16. marca, bo velika proslava v Slovenskem narodnem domu na 6417 St. Clair Avenue. Pri tej proslavi bodo sodelovali skupno vsi Slovenci Velikega Clevelanda. V kolikor je podpisanemu znano, se bodo te pomembne slovenske prireditve udeležile tudi razne slovenske organizacije in skupnosti izven Clevelanda.

Pisec tega dopisa sem se rodil v Bridgevillu, Pa. Ko sem bil star komaj 7 let, se je vsa družina preselila v rojstno domovino Slovenijo. V Sloveniji sem bival 25 let in se nato vrnil v Združene države Amerike.

Mojih 25 let bivanja v Sloveniji je tako globoko usidralo v moji duši ljubezen do te prelepe dežele, da ne bom nikoli zatajil ne moje slovenske zavednosti ne materinskega jezika. Vsakega visoko cenim, ki v naši Ameriki ne pozabi, da je Slovenec, in ki sodeluje v prizadevanjih, da se ohrani slovenski jezik.

Žalostno, a resnično je, da je velika večina naših najboljših ameriških Slovencev že odšla v večnost. Oni so bili tisti, ki so gradili naše slovenske domove, razne druge močne, skupne slovenske organizacije, in ki so sezidali mnogo lepih slovenskih cerkva. Vse te ustanove so prišle v naše lastništvo, a prepogosto se zgodi, da se sploh ne zavedamo, komu se moramo zahvaliti.

Na zgoraj omenjeni prireditvi to nedeljo bosta počaščena g. Joseph Ferra in ga. Marie Pivik. Ta dva počaščenca predstavljata letos vseh devet slovenskih narodnih domov.

Oba letošnja počaščenca osebno poznam, prav posebno pa go. Marie Pivik. Marie in njen mož Rudy sta bivala več let zelo blizu naše hiše. Najbolj sta se približala naši družini, ko sem bil jaz težko bolan in nesrečen. Za vsa dobra dela, ki sta meni in moji družini takrat storila, naj jima Bog stotero poplača!

Ga. Marie Pivik je v naši slovenski javnosti vedno in povsod zaželjena. Izhaja iz skromne kmečke hiše v Sloveniji in je bila dobro vzgojena. Marie je velika ljubiteljica slovenskega petja in glasbe in je odlična sodelavka pri raznih slovenskih organizacijah in ustanovah.

V čast si štejem, da sem Marie Pivik in njeni hčerki Sonji pomagal, da sta postali članici društva Sv. Vida št. 25 KSKJ.

Rudy in Marie Pivik sta več kot dvajset let aktivna delavca in voditelja pri Slovenskem domu na West Parku, na W. 130 St., v jugozahodnem delu našega mesta Cleveland. Marie vodi tam razne prireditve in zabave. Za božične praznike vsako leto pripravi lepo prireditev z otroci, ki vsebuje slovensko petje in kratko igrico. Te prireditve nas vedno lepo spominjajo na naše božične praznike v Sloveniji. Izvedba teh prireditev je vedno odlična.

Naj omenim tudi, da je Marie Pivik že več let ena direktoric Slovenskega doma na West Parku na W. 130 St.

Jože Vrtačnik

(Ured.: K dopisu g. Vrtačnika bi še dodal, da se Slovenski dom na West Parku bori z velikimi finančnimi težavami. To drži seveda tudi za druge domove v clevelandski okolici, težava na West Parku pa je, da tamkajšnja slovenska naselbina ni posebno velika. Brez takih požrtvovalnih delavk in delavcev, kakor sta Marie in Rudy Pivik, in še nekaj drugih, ki bi jih lahko naštel, bi ta dom in — še več — vsi ostali slovenski domovi v Clevelandu in drugod po ZDA in Kanadi usahnili in postali predmet za zgodovinarje.)

Ali je možno vsaj deloma kljubovati rastoči inflaciji?

CLEVELAND, O. — Slovenci smo znani kot varčni ljudje. To velja posebno za tiste, ki so prišli v ZDA pred drugo svetovno vojno in ki imajo še vedno sveže spomine na "veliko depresijo" v 30-ih letih. Takrat je veliko bank zaprlo svoja vrata, s trdim delom zasluženi prihranki so pa mnogim Slovencem izginili brez sledu.

Zvezni zakoni, ki jih je sprejel Kongres v tistih letih, so nudili večjo varnost tistim, ki so vlagali svoje prihranke v banke v 40-tih in kasnejših letih. Danes je posamezna hranilna vloga popolnoma zavarovana tudi do $40,000. Od vseh zakonov, ki jih je Kongres odobril v zadnjem polstoletju, so le-ti med najbolj koristnimi posamezniku.

Na podlagi teh jamstev vlagajo sedaj Slovenci in drugi občani svoje prihranke brez skrbi, da bi te vsote zopet šle po gobe. To pa ne pomeni, da lahko ostanejo vlagatelji ravnodušni glede teh prihrankov.

Najbolj važno je res, da je vložen denar varen. V današnjih razmerah, ko divja inflacija naprej in je že dosegla raven okoli 16-17% na leto, pa pride nujno v poštev tudi vprašanje, koliko zasluži denar, ki ga imamo vloženega v hranilnih vlogah.

Navadna obrestna mera danes je okoli 5.25%. Nekatere banke nudijo malo več, druge pa manj. Ako imate vloženo vsoto $10,000, pomeni, da vam bo ta obrestna mera prislužila tekom enega leta nekaj več kot $525. Kot sem že omenil zgoraj, znaša danes inflacija okoli 17%! Dejansko pomeni to, da "izgubimo" okoli $1200 vsled inflacije na vsako vsoto $10,000, ki jo imamo v banki ali hranilnici vloženo, ker denar izgublja svojo vrednost. Ako bi hoteli ostati na isti ravni z inflacijo, bi morali prislužiti od tistih $10,000 najmanj $1700.

Ali pa imamo priliko, kaj več zaslužiti, ne da bi ogrožali sedanjo varnost naših hranilnih vlog? Ta prilika obstaja in zdi se mi, da se veliko naših bralcev tega ne zaveda oz. ne razume, kakšne možnosti so in ako bi se jim izplačalo pozanimati zanje. Torej nekaj vrstic v delno pojasnilo.

Danes lahko kupujemo takozvane "Money Market Certificates" kar v uradih naših bank. Za en "Certificate" moramo odšteti $10,000 in to za dobo 6 mesecev. Denar je vezan na banki za to dobo. Ako bi zahtevali preplačilo tega certifikata, bi dobili nazaj vložen denar in nič več. Glede certifikata namreč sklenete z banko nekakšno pogodbo in ako pretrgate to obljubo, morate plačati "globo" s tem, da izgubite obresti, ne pa denarja, ki ste ga vložili. Banka se obveže, da bo plačala obljubljeno obrestno mero.

Koliko obresti dobite za $10,000 za 6 mesecev? Obrestna mera se nekoliko spreminja od tedna do tedna. Za ta teden, to je do 12. marca, je obrestna mera kar 14.792%, kar dejansko pomeni, da bi v šestih mesecih zaslužili lepo vsoto $747.81. Koliko pa boste zaslužili, ako pustite $10,000 v navadni hranilni vlogi v isti banki z obrestno mero okoli 5.25%? — Okoli $275! Kakšna razlika: nekaj več kot $470 samo v 6 mesecih!

Ako računamo, da bo inflacija letos ostala najmanj na isti visoki ravni, kot je sedaj, pomeni to, da imate možnost zaslužiti okoli $940 več na leto na vsakih $10,000, ki jih imate vloženih v teh certifikatih. Posameznik, ki bi vložil npr. $40,000 skozi celo leto, bi zasužil kar okoli $3800 več, ne da bi bila varčnost njegovega vloženega denarja ogrožena.

Poudarim: Denar je zavarovan na isti način do $40,000 kot je vaša sedanja hranilna vloga! Edina nevarnost je v tem, da bi bili morda prisiljeni zahtevati predplačilo. V tem slučaju bi izgubili vse obresti za tisto 6-mesečno dobo.

Ko poteče rok posameznega certifikata, vam banka pošlje pismo, v katerem vam to sporoči in vas vpraša, ako se hočete zavezati še za nadaljnjih 6 mesecev. V tem pismu tudi navede obrestno mero za to novo 6-mesečno dobo. Morda bo malo višja, morda malo nižja. Odločili pa se boste sami, brez pritiska banke.

Vsak posameznik naj se sam odloči, ali so ti certifikati primerni zanj. Pred leti nismo imeli takih prilik in zato se nam zdijo nekaj nenavadnega, celo nevarnega. Mislim pa, da so za več naših bralcev posebno starejših, upokojenih, ti certifikati varen način, potom katerega je možno zaslužiti več denarja od iste vsote že v banki vloženega denarja.

Svetoval bi vam, da bi se pozanimali za te možnosti. Vprašajte za več podrobnosti v najbližjem uradu banke in se pogovorite z vašimi otroci. Denar je vaš, zaslužite z njim čim več, kar morete!

Rudolph M. Susel

Novice iz Chicaga in okolice

BERWYN, Ill. — Na poti iz službe domov se je 18. februarja ponesrečil naš mladi rojak Herman Simrayh iz Lemonta, Ill. Avtomobil, v katerem se je peljal, je zavozil na led ter je vrglo Hermana ven. Odpeljali so ga takoj v Palos Community bolnico, kjer se še sedaj nahaja. Slovenski radijski klub in plesalci folklorne skupine tega kluba mu želijo skorajšnjega okrevanja.

Naš naročnik Vinko Rigler iz Chicaga je prejel iz Slovenije žalostno vest, da mu je v Logarjih pri Velikih Laščah 29. februarja umrla mama Marija Rigler v starosti 82 let. Pokojna zapušča v Sloveniji poleg moža tri sinove in dve hčeri, v Chicagu pa sina Vinkota in dva vnuka. Naj počiva v miru, preostalim naše sožalje!

Vse ljubitelje slovenske pesmi že danes opozarjamo, da naj si rezervirajo soboto, dne 3. maja, za koncert pevskega zbora "Slovenska pesem". Koncert se bo vršil ob pol 8. uri zvečer v veliki svetoštefanski dvorani na 22 Pl. v Chicagu. Več podrobnosti o koncertu in programu bom poročal prihodnjič.

Ludvik Jelenc

ZA SMEH

Pri mehaniku.

"Ali bi mi lahko hupo popravili tako, da bi tulila še enkrat močneje kot doslej?"

"Zakaj pa?"

"Ker so zavore pokvarjene."

JOHN P. NIELSEN, Ph.D.:

Moja etnična izkušnja

(Prevedla Cirila Saksida.)

V splošno sem tak kot vsak drugi povprečni ameriški Slovenec, rojen slovenskih staršev, ki so prišli v ZDA okoli leta 1900. Drugačen sem samo po tem, ker sem šel skozi vse štiri razvojne dobe, ki jih sin slovenskih staršev lahko doživi: 1) rojen v Ameriki, a Slovenec; 2) nedolžna leta; 3) izgubljena nedolžnost in upor; 4) povratek domov.

I.
Rojen v Ameriki kot Slovenec

Četudi rojen v Združenih državah Amerike, sem bil rojen kot Slovenec in ne kot ameriški Slovenec, nič drugačen od Slovencev, rojenih v Spodnjem Kašlju, rojstnem kraju mojih staršev. Ako me je v otroških letih kdo vprašal, kaj sem, sem bahaško odgovoril, "Slovenec," kot sem bil naučen. Vzrok temu lahko iščemo v dejstvu, da so slovenski priseljenci, ki so prišli sem okoli leta 1900, ustanovili tukaj "podaljšek" Slovenije. Mislim, da sem do šestega leta svoje mladosti srečaval le Slovence.

Rod moje matere, Plevnik, izvira od leta 1635 in je živel vedno tam (Cerkveni zapiski iz Ljubljane). Te globoke korenine slovenstva in dejstvo, da mi mati, ki ji je bilo komaj 16 let, ko sem prišel na svet, so razlog, da mi ni mogla nuditi v otroških letih amerikanskega okolja. Poleg tega je bil St. Clair na 40. cesti in okolica, vidno ognjišče takratnih slovenskih priseljencev. Kasneje sem izvedel, da je bil vsaki tretji Slovenec "boter", nekak posredovalni agent za dotok novonaseljencev. Ti ljudje so daleč od doma ustvarili na St. Clair-ju 'podaljšek' Slovenije. Ta mala domovina je bila obdana z vinskimi trtami, malimi zelenjadnimi vrtovi, dvorišči s kurniki (po 12 kokoši ali tudi več), slovensko cerkvijo in šolo, gostilno s skromnimi prenočišči, ki so za silo lahko sprejela posameznike ali družine. Najvažnejše gostilne so pripadale "botrom".

Ko sem dozorel za šolo, se je moja družina preselila v faro sv. Vida, nekako dvajset blokov vzhodno od 40. ceste.

Ponovno lahko dostavim, da sem spadal v dokaj posebno leto ameriških Slovencev, saj je bil moj razred najštevilnejši v vsej svoji zgodovini, skupno z deklicami 117 učencev, kar pomeni, da je takrat obiskovalo farno šolo sv. Vida 600 do 800 otrok. Vse šolske sestre, nekako 20 po številu, so bile Slovenke, kot sta bila rev. Ponikvar in rev. Bombach, ki se ju dobro spominjam (ko to pišem, sta dve sestri še živi). Nedolgo tega se je naš letnik (1926) zbral in prisotnih nas je bilo več kot polovica, večina živečih v Clevelandu; nekaj čudnega, kar jasno priča o narodni življenjski vztrajnosti te skupine ljudi.

Med tednom, ki je takrat vključeval tudi soboto, so bili moji starši zaposleni v bližnji tovarni. Preko dneva sta bila njihova otroka v oskrbi pri sorodnikih in dokaj preprosto vključena v igro z drugimi otroci ali na obisku pri sosedovih. A nedelja je bila dan počitka. Vsako nedeljo je moja mati pripravila slovesen obed, ne razkošen; peciva ni bilo na mizi. Običajno je bila domača juha, meso s krompirjem in solata. Po obedu so se možje prijateljskih družin zbrali v kaki kmečki hiši, navadno naši, na praznično kramljanje. Možje so pili suho vino, za moj okus prekislo. Po skupnem sporazumu se je vino točilo na plačilo, kruh in klobase pa so bile prosto na razpolago. Mislim, da je moja mati dobila dolar za vsak četrt steklenice. To je storila naravnotrgovsko. Največkrat je bila moja dolžnost iti v klet po vino. Nenavadno, a uživanje vina je bila trdno ustaljena moška navada. Pozneje, ob branju slovenske literature sem spoznal, da je bilo uživanje vina popolnoma sprejemljiv način življenja. Občinski reveži so bili na primer preskrbljeni s prenočiščem, z enim ali dvema obedoma na dan, in z določeno merico vina na teden; neke vrste občinsko socialno zavarovanje za onemogle brez družin ali dohodkov.

Ženske so se zbirale v drugem predelu hiše, kjer so kramljale o domačih zadevah in dogodkih. Pri teh zbiranjih se je govorilo slovensko in teža pogovora so bili domači kraji in ljudje. Zdelo se je, da so še vsi tam z dušo in telesom. Tudi jaz sem ves prisluhnil čaru teh zgodb. Imena Zalog, Moste, Žužemberk, Koroška, Štajerska, Maribor, so mi bili znana kot danes Brooklyn, Queens, Westchester ali New York. Spoznal sem Ribničane, Gorenjce in Dolenjce. Slednji je govoril počasi in zategnjeno in naučil sem se posnemati očeta, ki je sijajno oponašal njihovo narečje. Kot sem sprejemal slovensko pijačo in hrano, tako sem dojemal imena Kačar, Lojze, Johan in Mici.

Da dokažem, kako dobro smo poznali staro domovino, naj nekaj povem o svojem bratu. Ko sem pred leti, po obisku Slovenije, srečal prijatelja v Clevelandu in mu pripovedoval o njegovih sorodnikih in za trenutek lovil ime kraja, mi je brat v slovenščini priskočil na pomoč: "On živi v Vevčah." Kako izredno! Dvakrat sem bil tam, pa se nisem spomnil imena; moj brat pa, ki Slovenije nikdar ni videl, je kraj poznal.

Ta nedeljska srečanja so se običajno končala s pesmijo. Zdelo se je, da vsi poznajo stare slovenske pesmi in bilo je normalno, da vsi lepo pojejo. Na Uralu je dežela, kjer tudi vsi pojejo in pregovor pravi, da kdor ne poje, umre. Nekaj takega je bilo pri Slovencih, ki so se zbirali ob nedeljah v naši hiši. Vsi so znali peti in vsi so imeli harmonične glasove, pa naj je bil to bas, sopran, bariton itd. O, kako lepe pesmi! Vsaj za moja doraščajoča leta. Ko danes poslušam te pesmi, se mi solzijo oči; tako polne so slovenskega domotožja. Tudi jaz sem se običajno pridružil petju in če me le kdo povabi, se še danes rad pridružim moškemu zboru in kar pošteno prispevam k harmoniji.

"Prišla je pomlad,
včakal bi jo rad...
da bi zdrav, vesel,
lepe pesmi pel";

ali pa ono:

"Po jezeru bliz'
Triglava..."

Važen mehanizem ohranitve v tem slovenskem "otoku" v Ameriki so bili, kot je bilo že omenjeno, "botri". Moj stari stric Jože Plevnik je bil lastnik saloon-a in ni preskrbel novodošlim samo prenočišče in delo, pač pa deloval kot neuradni bankir. Posojilo za hišo se je dobilo z minimalno birokracijo; lahko si si celo "izposodil" zemljišče za hišo in izplačal si ga lahko šele potem, ko si plačal hišo. Ta moj stric je bil ustanovitelj St. Clairske posojilnice in ji je tudi več let predsedoval. Franc Močilnikar, moj drugi stric, je bil prav tako podieten. Začel je s trgovino z mešanim blagom, postal lastnik saloona in končno veleposestnik, vključeno lastnik "farme". Priseljencem je bil vedno na razpolago s finančnim ali civilnim posredovanjem. Zdelo se je, da sta Jožef Plevnik in Franc Močilnikar poznala važne ljudi na občini in tako služila kot važna posrednika priseljencem pri vživetju v nove razmere v novi domovini.

(Dalje prihodnjič)

Pretežni del teh spominov bo v napovedani knjigi: Ameriški Slovenci in njihove naselbine v Clevelandu, Cleveland Ethnic Heritage Studies Monograph Series, Cleveland State University. Dr. Karl Bonutti, glavni urednik.

Ansambel Lojze Hlede v preteklem letu

GORICA, It. — Leto 1979, ki se je nedavno končalo, se je pri ansamblu Lojze Hlede iz Števerjana pričelo v znamenju velikih priprav na važen nastop — gostovanje po ZDA, o katerem smo že obširno poročali v tem časopisu. Naj povemo, da je gostovanje po ZDA trajalo od 18. aprila do 3. maja.

Tudi po tej uspešni turneji, kjer je ansambel žel veliko uspehov in navdušil številne ameriške Slovence, nismo člani spali na lavorikah, ampak smo z navdušenjem nadaljevali z našim poslanstvom.

Tako smo že v maju imeli nastop v Katoliškem domu v Gorici ob srečanju manjšinskih strank v organizaciji SSk. Teden dni kasneje je ansambel pod vodstvom Lojzeta Hledeta imel celovečerni koncert v Mačkoljah pri Trstu Po koncertu pa smo še igrali mladim in starejšim za ples in zabavo. Pa ne da bi mislili, dragi bralci, da igra ansambel samo mladim in starim. O ne! Prav radi smo se odzvali vabilu šolskih sester, ki vodijo otroški vrtec v Števerjanu in zaigrali nekaj melodij najmlajšim poslušalcem.

V juniju beležimo dva nastopa. Prvi na povabilo motokluba 'Pino Medeot" v Moši ob njihovem prazniku, drugega pa na slovenski domači kulturni prireditvi društva v Škednju pri Trstu.

Mesec julij je bil ves posvečen organizaciji 9. festivala domače glasbe skupno z domačim društvom F. B. Sedej v Števerjanu.

No, in po tem kulturnem garanju so bile za vse člane in njihove družine na vrsti potrebne poletne počitnice.

A že septembra smo spet prijeli za naše inštrumente in nategnili glasilke naših grl ter tako igrali in prepevali kar dva večera v Dolini pri Trstu na "Našem prazniku" v organizaciji SSk. Nato je teden dni kasneje ansambel igral na "Prazniku solate" na Kolonkovcu pri Trstu. Dalje je ansambel v septembru nastopil v domu "A. Budal" v Štandrežu slovenskim obrtnikom na njihovem srečanju.

Oktober je mesec trgatve in vina. Znani kletar in prekupčevalec vina Scolaris iz Šentlovrenca nas je povabil na majhen domač praznik, kjer seveda ni manjkalo zlate kapljice.

Toda Lojze Hlede in njegovi fantje niso bili samo gostje na prireditvah. Tudi sami so marsikoga pogostili. Konec julija nas je obiskala v Števerjanu družina Kavčič iz Clevelanda v ZDA in je prišla na obisk v domovino. Pri tej družini sta na turneji po Severni Ameriki bila cel teden gosta dva člana ansambla in sicer Jožko Mužič ter Robi Beretta. V Števerjanu smo jim tako člani ansambla Lojze Hlede vrnili gostoljubje in priredili pri Mužičevih lep domač praznik, ki bi se mu po ameriško reklo kar "party". Kavčičeva družina je bila večera zelo vesela.

V septembru smo imeli drugega gosta, tokrat iz New Yorka, kjer smo tudi nastopali in sicer Carija. Tudi z njim smo obujali spomine na lepe dni v New Yorku in preživeli smo skupno prijeten večer.

In nazadnje nas je prve dni novembra presenetil obisk naše prijateljice Jean Bryan, ki je na naši turneji po ZDA veliko pomagala in sodelovala. Ob njenem obisku v "starem kraju" smo ji bili nekaj dni za vodiče ter ji razkazali naše zanimivosti. Zadnji večer pa smo priredili pri Lojzetu srečanje, na katerem smo ob obloženih mizah in ob diapozitivih, ki jih je Niko posnel v Severni Ameriki, obujali spomine in občutke. Jean Bryan je bila gostoljubja zelo vesela in presenečena, ko smo ji v spomin podarili plaketo. Ni se mogla od ganjenosti vzdržati **solz.**

Še dva dogodka naj omenimo, ki nista sicer povezana z delovanjem ansambla, a sta zelo važna za člane te skupine, zlasti za kitarista Brunota Hledeta in trombonista Nika Klanjščka. Ta dva sta namreč spremljala pred oltar svoji zaročenki in tako stopila v zakonski stan. Vsi ostali člani jima seveda želimo obilo sreče v nadaljnjem skupnem življenju, ženama pa še posebej veliko potrpljenja in razumevanja.

V zimskih mesecih ansambel ne spi. Nekaj se "kuha v loncu". Člani redno vadijo in se pripravljajo na snemanje velike plošče in kasete, ki bi morala biti v prodaji enkrat spomladi.

Naj bo za sedaj dovolj. Že sedaj se ljubiteljem domače glasbe in prijateljem ansambla Lojze Hlede priporočamo za nabavo te plošče, vsem članom pa želimo nadaljnje uspehe.

ZS in NK

Pri ljudskem štelju ne zatajimo svoje narodnosti

Urad za ljudsko štetje — Census Bureau bo v prihodnjih dneh razposlal vsaki šesti družini v ZDA vprašalne formularje, v katerih bodo med drugim navedena tri važna vprašanja: Rubrika 13-a) ali oseba govori doma poleg angleščine še kak drug jezik; b) Kateri jezik? Rubrika 14: Kakšne narodnosti so bili vaši predniki?

Izbrane družine bodo prejele te formularje koncem tega meseca. Toda ta vprašanja niso vključena v standartne vprašalne formularje za ljudsko štetje, ampak — kakor rečeno — poslana bodo samo vsaki šesti družini.

Če bo torej katera od slovenskih družin prejela takšne formularje, naj ne pomišljajo, da zapišejo, da znajo in doma govorijo tudi slovensko. Prav tako je važno, da v rubriki 14) na vprašanje, kakšne narodnosti so bili vaši predniki. določno zapišete, da ste slovenskega rodu. Vlada namreč zbira podatke o narodnostni sestavi prebivalstva, kakšen jezik govorijo poleg angleščine v gotovih narodnostnih naseljih, da more na podlagi teh podatkov s federalnimi fondi podpirati razne narodnostne programe in v lokalnih javnih službah zaposliti ljudi, ki obvladajo dotični jezik.

Po namenu ljudskega štetja je tudi slovenski jezik označen kot samostojni obveščevalni jezik. Nikakor ne smete zamešati slovenskega z jugoslovanskim jezikom, ker oi vas tako prišteli k srbo-hrvaškemu jeziku. Na vprašalni poli tudi ni določnega vprašanja, koliko doma ali v družbi uporabljate drug jezik kot angleščino, merodajno je, da označite, da znate in govorite drug jezik, v našem slučaju — slovenski. V angleščini "Slovenian" velja pa tudi "Slovene".

Slovenci v Ameriki pač nimamo vzroka, da bi zatajili svojo narodnost. Vsi moramo biti ponosni na ustvarjaneje slovenskih fara, slovenskih šol, na Slovenske domove in kulturne ter človekoljubne ustanove, na slovenske bratske organizacije, slovenski tisk in na živahno slovensko udejstvovanje po naših naselbinah, ki so splošno priznane kot najbolj vzorno urejene. Zato pač nikomur ni treba pomišljati, da javno pove ali zapiše, da je Slovenec ali Slovenka.

KOLEDAR
društvenih prireditev

MAREC

16.— Misijonska Znamkarska Akcija priredi kosilo v avditoriju pri Sv. Vidu. Kosilo bo servirano od 11.30 do 1. popoldne.

22.— Glasbena Matica priredi svojo pomladansko večerjo in ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Začetek ob 6.30 zvečer, večerja ob 7., nato ples. Igra Jeff Pecon orkester.

23. — Dramatsko društvo Lilija poda veselo igro "Voda" v Slov. domu na Holmes Ave.

29.—Balincarski klub na Waterloo Rd. in Balincarski krožek Slovenske pristave priredita skupno večerjo in ples v SDD na Waterloo Rd., začetek ob 7. uri. Igra orkester Dušan Maršič.

30. — Materinski klub pri Sv. Vidu priredi vsakoletno kosilo v svetovidskem avditoriju, od pol dvanajstih do treh popoldne.

APRIL

12.— Tabor, DSPB Cleveland, prireja svoj pomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrajo "Veseli Slovenci".

13. — Pevski zbor Slovan priredi pomladanski koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Začetek ob 4. pop. Po koncertu zabava s plesom. Igra orkester Eddie Rodick.

13. — Slovenska telovadna zveza priredi Telovadno akademijo.

20.—Klub slovenskih upokojencev na St. Clair priredi večerjo in ples v spodnji dvorani SND. Začetek ob 4. popoldne.

26. in 27. — Mladinski pevski zbor, Kr. 3 SNPJ priredi pomladanski program "Rumpelstiltskin" v SDD na Waterloo Rd.

27.—Pevski zbor Planina priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na 5050 Stanley Ave., Maple Hts., O.

MAJ

3. — Pevski zbor Korotan priredi pomladanski koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

11. — Materinska proslava Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu. Pričetek ob 3. popoldne v šolski dvorani.

11. — Materinska proslava Slovenske šole pri sv. Vidu.

16. — Slovenski dom za ostarele ima redni letni občni zbor ob 7. zvečer v SDD na 15335 Waterloo Road.

18. — Materinska proslava društva Triglav, Milwaukee, ob 2. popoldne, v Parku.

26. — Spominska svečanost društva Triglav, Milwaukee, s sv. mašo, sporedom in kosilom v Parku. Pričetek ob 11. dopoldne.

JUNIJ

14. in 15. — Tabor, DSPB Cleveland, pripravi pri spominski kapelici Orlovega vrha na Slovenski pristavi spominsko proslavo 35. obletnice pokolja Slovenskih Domobrancev, Četnikov in civilnega prebivalstva.

15. — Tabor, DSPB Cleveland, obhaja stoletnico rojstva ustanovitelja Slovenskega domobranstva pok. Gen. Leona Rupnika.

22. — Društvo Triglav, Milwaukee, priredi prvi poletni piknik v svojem Parku. Ob 11. dop. sv. maša, nato kosilo, zabava in ples. Igra Amanov orkester iz Chicaga.

29. — Piknik Misijonske Znamkarske Akcije (MZA) na Slovenski pristavi.

JULIJ

13.—Mladinski pevski zbor, Kr. 3 SNPJ priredi "cirkus" in piknik na SNPJ farmi na Heath Road. Začetek ob 2.30 popoldne.

20. — Piknik Slovenske šole pri Sv. Vidu na Slovenski pristavi.

20. — Misijonski piknik s sv. mašo in kosilom v Parku Triglava, Milwaukee. Srečolov, igre in žrebanje dobitkov. Pričetek ob 11. dopoldne.

27. — Piknik Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu na Slovenski pristavi.

AVGUST

3. — Ohijska Federacija KSKJ društev priredi piknik v parku sv. Jožefa na Willoughby Hillsu, Ohio.

24. — Športni dan in piknik društva Triglav. Ob 11. dop. sv. maša, nato kosilo, tekme v odbojki in zabava s plesom. Igrajo "Veseli Slovenci" iz Sheboygana.

SEPTEMBER

13. — Pevski zbor Fantje na vasi priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Začetek ob 7. zvečer.

21. — Oltarno društvo sv. Vida priredi svoje vsakoletno kosilo v avditoriju farne šole.

28. — Društvo Triglav, Milwaukee, priredi Vinsko trgatev v Parku. Začetek opoldne s kosilom. Za zabavo igra Frank Sezon.

OKTOBER

11. — Klub slovenskih upokojencev za Newburg-Maple Hts. priredi večerjo in ples v SND na E. 80 St. Večerjo Serwirajo od 6. do 9. zvečer.

Prijatel's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4213
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS

MALI OGLASI

Beautiful House For Sale

Chesterland 8243 Merrie Lane Take 306 to Mulberry, west to Lyman to Mary Lane. GAS HEAT! 4 bedrm split, 1½ acre wooded lot, fireplace, built-in, & micro oven, full basement, $82,900. Transferred owner will consider all offers. For appt., Elaine Bullock, 729-9258.

DOLORES C. KNOWLTON INC. REALTORS
729-1971
(X)

BY OWNER
Euclid Ranch, just West of E. 250 St., 3 large bdrms., 2 full baths, remodeled large kitchen, full divided basement, 2½ car detached garage, brick patio/gas grill. Move in condition. $62,900.
Call 261-4995 after 6 p.m.
(x)

OWNER WANTS OFFER
Near St. Christine's in Euclid. Large rooms, basement and 2 car garage. Big value, low price! Call Ellen Forrester at 481-8287 or
RYBKA REALTY
261-6300
(27-31)

BUYING DOLLS
Old or new, in any condition, one or many.
651-7725 after 3 p.m.
(24-29)

FOR RENT
1 bedroom suite, up. Off 60th and St. Clair. Call 442-4336 evenings only bet. 5 & 7.
(26-30)

FOR SALE
Lake Shore, Westropp. 2 Family. 6 Rooms down, 6 up. 2 Car garage. For immediate sale. $28,900. Call 951-8530.

FOR SALE
Euclid, Ohio. Building lot, zoned 2 family, Goller Ave. $12,900. Call 951-8530.
(27-33)

SECRETARY NEEDED
Good secretarial position, with opportunity for advancement. E. 21 and St. Clair.
621-2405
(27-29)

EUCLID — OFFICE SPACE SHORE CENTER
500 square feet. Washroom paneled, carpeted. Heat, air and water included. $250 per month. — 486-5199.
(27-29)

STANOVANJE IŠČEM
Iščem opremljeno sobo ali pa manjše stanovanje. Oboje je lahko tudi neopremljeno. Kličite 431-0628.
(28-29)

HOUSE FOR SALE
Single home. Remodeled. 3 Bedrooms, 1½ baths, 3 car garage. St. Vitus area.
Call 881-1172
(28-32)

Help Wanted
Housework. General, 1 day a week. Reliable. In Euclid, Ohio — on bus line. 731-8901.
(29-31)

BY OWNER
Euclid, 3 bedr. brick ranch, attached garage; move in condition. Open Sat. & Sun. 1 - 5 p.m. 556 Hemlock Dr. Call 731-8051 after 4:30 p.m.
(29-31)

Vaclav Beneš-Trebizsky:

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

"Zgodi se ti po volji..."

"Če sem vama delal krivico, odpustita..."

"Odpustila sva ti že..."

Škof Valdemar, ki je, kakor je bilo videti zadnjič, blaznel, je prišel zopet k zavesti, v duši se mu je razjasnilo.

O tega časa o njem nista slišala ničesar in tudi nista nikjer po njem povpraševala.

Kraljevska soproga sta si pričela graditi novo mesto... Ogelni kamen je sicer položil že stari kralj Valdemar; toda vojne niso pustile Kodanju niti, da bi se razvil, kaj šele vzcvetel. Toda takoj prvo leto vladanja Valdemara II. se je pričelo dvigati novo mesto, širilo se je, bogatelo, rastlo, kakor bi bilo začarano z zlato žilico. Starci, ki so za otroških let videvali na teh krajih še lesene, z glino ometane hišice, niso niti hoteli verjeti svojim očesom.

"Naša prababica, slavna kneginja Libuša, je prerokovala mestu, katero je ustanovila, najsijajnejšo bodočnost. Če bi mogla tako tudi jaz — pozna njena vnukija — v tej novi svoji domovini! Če bi bil Kodanj kralj Balta do najpoznejših časov, tako kot je Praga že vladarica celega Češkega in bo — bo na veke. Libušino prerokovanje se izvršuje dan za dnevom... O, da nimam oči, ki bi videle v bodočnost, da bi vedela, ali sem prišla v to deželo k dobremu, k sreči in blagoslovu ali ne!..."

Mlada danska kraljica se je že tudi pripogibala nad zibelko, iz katere je gledalo na njo dvoje oči — prav takih, kakor bi padle materi izpod čelo, v katerih se je smehljalo dvoje ustnic, kakor očaranih z materinim dihom, in dvoje ličec, na katerih je bilo mogoče najnatančnejše videti izraz, ki je bil razlit po kraljičinem obličju.

Da bi bila zakonska sreča na danskem dvoru popolna, so prinesle štorklje iz južnih pokrajin dečka, — ljubko detece, ki je bilo zmožno mladi materi pripraviti najsrečnejše trenutke... Sinčku so dali ime po očetu.

"Ded Valdemar je bil velik kralj, oče Valdemar je zmagovalen kralj, in kaj bo sin Valdemar?"

Knezoškof Andrej, mož velike plemenitosti in značaja kakor čisto zlato, je obstal pri teh besedah najprej na dečku in potem na kraljevskih zakoncih...

"Če bi smela Boga za kaj prositi, bi mu že zdaj izprosila priimek..."

"In kak bi bil priimek, katerega izvoliš prositi za dečka še v zibelki, svetla gospa?"

"Če bo enkrat vladal, da bi ga vse ljudstvo imenovalo: "dobrotlivega!"

Knezoškof Andrej je uprl pogled na zlat križ, obešen v kraljevski sobi, sklenil roke, in zdelo se je, da so se mu oči orosile s solzami.

"Valdemar veliki — zmagoslavni — dobrotljivi! — Daj vse to, Bog, in blagoslovi svojo dedovino!"

Knezoškof Andrej je bil v tem trenutku podoben starodavnim prerokom v obljubljeni deželi, katerih obljubi je vedno kar najprej sledila izpolnitev...

Kraljica je držala dečka v naročju in ga pritiskala na prsi. In soprog jo je molče poljubil.

In sreča, ki se je naselila v kraljevskem gradu, je razlila svoje žarke po širni deželi, posvetila na vse strehe, ožarila vsa obličja in prodrla v vse duše... In zdelo se je, da je našla pot tudi preko morja v slovanske dežele. Toda žalibog se je tako le zdelo.

Že na meji bodrcke dežele je bilo zavistnih oči, ki so pričakovale maščevalne roke, da uniči srečo in peklenskih nog, da jo steptajo, da se nikdar več ne drzne v te kraje.

Med Bodrci se je širilo nekaj časa sem bolj in bolj čudno gibanje.

Bistro oko očeta Dobrogosta je zelo dobro razločilo nastavljene mreže, v katerih naj bi poginila tako nadepolna setev, ki so jo zasejala njegova usta, mreže, katere bi imele pograbiti slovanski živelj in mu na veke zadrgniti vrat.

Jitrenec je bil tudi vedno bolj in bolj mračen.

Oči njegove mlade soproge so postajale kalnejše in kalnejše... Glava se ji je klonila nižje in nižje proti prsom... Mnogo časa je presedela, gledala proti morju in molčala — molčala... Sam Bog je vedel, kaj se godi v njeni glavi. Večkrat je naenkrat izginila in naj so jo iskali kjerkoli, nikjer niso našli po nji niti sledu. Sama se je vračala nazaj.

Na očeta Dobrogosta so pričeli tu in tam gledati nezaupljivo. Videti je bilo tudi, kakor da ga poslušajo že s skrivnim odporom. In ko je vprašal može po vzroku vsega tega, so mu rekli, da jih skušajo besi. Drugega odgovora ni mogel dobiti od njih. In danes je že opetovano govoril o teh stvareh z Niklotovim dedičem.

"Pripravljajo se stvari, ki lahko postanejo hujše od preteklih. Gospod, bodi skrben in pazljiv!"

Bodrcki knez Jitrenec je obstal na starem možu z vprašajočim pogledom.

"Tuje roke nam podkopavajo zemljo pod nogami... Ne vem, gospod — ne vem — kako je na Danskem?"

(Dalje prihodnjič)

Papež o namenu katoliških šol

Vatikan — Ko je sv. oče 9. februarja sprejel študente rimskih šol, je ob tej priložnosti obrazložil, kakšen namen in pomen imajo katoliške šole. V katoliških šolah krščanska vera razsvetljuje znanje: svet, življenje in človeštvo. Toda na žalost, kadar ljudje govorijo o katoliških šolah, čestokrat pri tem mislijo le na primerjave kot konkurenca z drugimi šolami, ali celo da so v nasprotju z drugimi šolami, posebno javnimi. Toda to ni res!

Resnični namen katoliških šol je vedno bil, da izoblikujejo kristjane v vzorne državljane, ki bodo s svojim znanjem, resnostjo in izkušnjami zmožni koristiti skupni blaginji. Študentje v katoliških šolah se naj z resnim in marljivim delom pripravljajo za naloge, katere jim bo v privatnem in javnem življenju namenila božja Previdnost v okviru civilne in cerkvene skupnosti. Bodočnost naše dežele — dejansko vsega sveta — bo namreč takšna, kakršno si bo sedanji mladi rod ustvarjal.

Poravnajte naročnino pravočasno!

NOVE SPODBUDE SV. OČETA JANEZA PAVLA II.

Rim — V soboto, 16. februarja, je sv. oče obiskal lateransko univerzo, katera je že več stoletij na poseben način v službi papežev odnosno Cerkve. Sv. oče Janez Pavel II. je doslej obiskal že dve rimski univerzi, in sicer jezuitsko Gregoriano in dominikansko sv. Tomaža Akvinskega. Lateranska univerza se od drugih loči po tem, da na njej predavajo udje najrazličnejših redov; ravno tako pa tudi škofijski duhovniki.

Profesorjem kakor tudi študentom lateranske univerze je sv. oče govoril v avli. V govoru je poudaril, da je katoliška univerza dokaz, kako se razum in vera ujemata v eni resnici. V svoji službi veri ima univerza nenadomestljivo vlogo, saj pripravlja prihodnje duhovnike in povezuje resno znanstveno delo z absolutnim spoštovanjem razdetja. Tako služi znanosti in veri, posebno še v času, ki je razvil kritični smisel za raziskovanje ter želi vse videti, vse vedeti in vse izmeriti. Te znanosti pa ne smejo ostati v zraku, marveč morajo ohraniti svojo praktično vrednost. Gre namreč za žive resnice, katere zadevajo vsakogar; zadevajo pa tako sedanje kakor tudi prihodnje življenje. Univerza mora biti središče, katero izžareva solidno teološko znanost. Odprta mora biti različnim strujam; dinamična, hkrati pa se ji mora poznati, da jo navdihuje božja beseda.

Ker služi lateranska univerza v prvi vrsti pripravi prihodnjih duhovnikov, zato je sv. oče v svojem govoru naštel nekaj meril, katera mora v vsakem primeru spoštovati. Na prvem mestu je zvestoba tistemu, kar Cerkev izpoveduje, to je, poslušnost cerkvenemu učiteljstvu. Upoštevajoč položaj, katerega zavzema med katoliškimi univerzami in teološkimi fakultetami, mora biti lateranska univerza zgled drugim. Postati mora kraj, kjer bodo študirali in vrednotili različne miselne in teološke struje, skratka, univerza mora biti vesoljna, katoliška. Ker vzgaja prihodnje duhovnike, mora imeti teološki študij izrazito pastoralno razsežnost. Leta 1957 je Pij XII. na tej univerzi ustanovil poseben pastoralni inštitut, ki vzgaja profesorje pastoralni znanosti ter dobre pastoralne delavce. Sv. oče Janez Pavel II. je poudaril, da je v našem času treba najti nove in učinkovitejše načine oznanjevanja kar da je v prvi vrsti naloga pastoralnih institutov.

Na kratko se je sv. oče ustavil še pri vlogi pravnega instituta, kateri deluje v okviru lateranske univerze. Cerkvi so potrebni dobri pravniki, ki jih vzgaja institut; posebna naloga njegovih strokovnjakov pa je priprava novega kodeksa, študij osebnega prava v zvezi z zagotavljanjem človekovih pravic in vprašanje združene Evrope. Slednje vprašanje je sv. očetu zelo pri srcu, redno poudarja, da bomo morali tudi kristjani dati svoj prispevek "za krščansko podobo tega kontinenta". (Po Družini)

Dežela penzijonistov

Urad za ljudsko štetje — Census Bureu v Washingtonu poroča, da se je v desetletju 1970-80 število Amerikancev, ki so stari manj kot 18 let, zmanjšalo za 10%, dočim se je število Amerikancev, ki so stari nad 65 let, zvišalo za 25%.

Zvonenje za ameriške talce

Washington, D.C. — V katoliškem ameriškem narodnem svetišču baziliki Brezmadežnega Spočetja v Washingtonu pozvonijo vsak dan zvonovi v znak solidarnosti z ameriškimi talci v Iranu.

56 zvonov vsak dan zvoni pet minut od prvega tedna, odkar so iranski levičarski skrajneži napadli ameriško ambasado v Teheranu in nasilno pridržali 50 ameriških talcev, ki so tam zaprti že skoraj 3 mesece.

Redno vsakdanje zvonenje kliče vse Amerikance k moralni podpori ameriških talcev v Iranu in je Amerikancem tudi vsakdanje svarilo o preteči svetovni nevarnosti.

Ideja zvonenja kot glas solidarnosti Amerikancev s sodržavljani v nesreči je edinstvena v 60-letni zgodovini bazilike Brezmadežnega Spočetja v Washingtonu.

Ko so na povabilo predsednika Carterja pred kratkim prišle v Belo hišo družine in sorodniki ameriških talcev v Iranu, jih je osebno pozdravil tudi direktor ameriškega narodnega svetišča v Washingtonu msgr. John J. Murphy.

Latinska in slovenska imena mesecev

I. Januar — Prosinec
II. Februar — Svečan
III. Marec — Sušec
IV. April — Mali traven
V. Maj — Veliki traven
VI. Junij — Rožnik
VII. Julij — Mali srpan
VIII. Avgust — Veliki srpan
IX. September — Kimovec
X. Oktober — Vinotok
XI. November — Listopad
XII. December — Gruden

V blag spomin

OB DVANAJSTI OBLETNICI ODKAR JE V GOSPODU PREMINULA NAŠA LJUBLJENA, NEPOZABNA MAMA, SESTRA IN TETA

ROZI CHANDEK

rojena FILIPČIČ

Izdihnila je svojo plemenito dušo dne 8. marca 1968.

Kje si moja ljuba mama,
kje je mili Tvoj obraz,
kje je Tvoja skrbna roka,
ki je delala za nas.

Dvanajst let je že minilo.
kar Tebe od nikoder ni;
le v Bogu mirno zdaj počivaj
in sveti raj na veke uživaj.

Zalujoči:

DRUŽINA

Cleveland, O., 10. marca 1980.

CICHOCKI LEGAL CLINIC

ATTORNEYS-AT-LAW
6428 St. Clair Avenue
641-3942
"Legal Services at Reasonable Rates"
SAVE

- OGLAŠUJTE V / *AMERIŠKI DOMOVINI* /
- PRIPOROČAJTE / *AMERIŠKO DOMOVINO* /
- SPOROČAJTE / *AMERIŠKI DOMOVINI* / OSEBNE NOVICE
- DOPISUJTE V / *AMERIŠKO DOMOVINO* /
- SPOROČAJTE PRAVOČASNO SPREMEMBO NASLOVA
- PORAVNAJTE PRAVOČASNO NAROČNINO

PATRONIZE OUR ADVERTISERS

Keep the American Home Alive

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

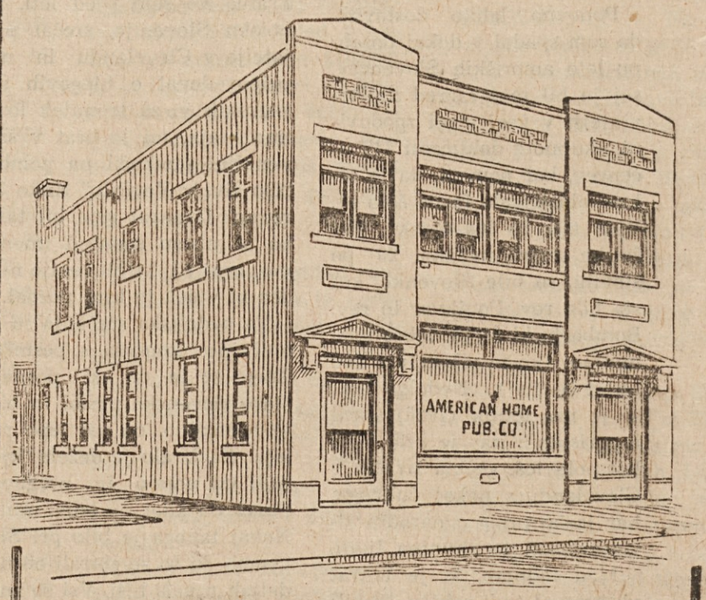

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve: okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil. Spominske podobice in osmrtnice

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE PRIVATNE TISKOVINE